

Åndsfrihed

Bæredygtige demokratiske fællesskaber

Aktiv deltagelse

Tillid til egne muligheder

Lyst til at lære

Individ

Selvindsigt Den enkelte får et blik for hvordan de skal udøve deres mulighed for frihed og udtryk, samt andres ret til samme.	Myndighed At gøre sig umage i forhold til at tage beslutninger på et overvejet grundlag.	Tilstedevær Den enkelte arbejder på at være til stede i en given situation og tage initiativ til at deltage aktivt.	Succes i det kendte Evnen til at tage det til sig, når noget er en succes. Det betyder, at man er klar over, hvornår man lykkedes med noget, man i forvejen har kendskab til, og hvad man gjorde for, at det lykkedes.	Selvkontrol/selvregulering Den enkeltes evne til at udsætte tilfældige indfald, der kan bryde det, der er gang i. Eksempelvis forståelse af hvornår en overspringshandling er givtig eller ej.
Selvrespekt At have blik for, at man har ret til at ytre sig, og at man er en ligelig del af samfundet under ansvar.	Ansvarlighed At tage ansvar for egne handlinger i forhold til andre.	Kropssprog Den enkelte arbejder med, hvordan deres kropssprog fungerer i forhold til de ord, og den måde hvorpå man er sammen med andre.	Succes i det ukendte Evnen til at det tage til sig, når noget man ikke kender til i forvejen er en succes. Det betyder, at man er klar over, hvornår man lykkedes med noget, man ikke i forvejen har kendskab til, og vigtigst: at man bliver bevidst om, hvad man gjorde for at det lykkedes.	Behovsudsættelse At kunne udsætte pludselige indfald og forstyrrelser. Man kan her tale om, at holde snuden i sporet.
Ytringsfrihed Retten til som individ at ytre sig under ansvar for lovgivning.	Demokratiforståelse Udvikling af forståelse af den demokratiske proces, og hvad det betyder at være borger i et demokratisk samfund.	Tanker og følelser At have opmærksomhed på, hvordan ens tanker og følelser spiller sammen med muligheden for og lysten til at tage aktivt del i det sociale relationer.	Gåpåmod Evnen til at turde og ville kaste sig ud i noget, man måske ikke fra start af er klar over om vil lykkes eller ej.	Kreativitet At kunne udfolde sig frit og procesorienteret, indenfor den ramme konteksten sætter. At sætte fokus på processer frem for mål. At bevæge sig gennem flere mulige løsninger og blive ved med at afprøve forskellige muligheder.
Valgfrihed Fokus på den enkeltes mulighed for i et demokratisk samfund at kunne og gerne måtte vælge sin egen vej og stilling i spørgsmål af moralsk og etisk vigtighed.	Kritisk tænkning At forholde sig kritisk reflektivt til sin egen og andres rolle. Derudover at kunne skelne mellem forskellige typer af information og viden.	Ansvar At den enkelte må tage ansvar for at deltage aktivt. Det betyder, at man må byde ind med ideer og være åbent indstillet overfor andres ideer.	Selværd Opmærksomhed på at man som individ i sig selv er noget værd. Selvom man ikke altid lykkes med det, man foretager sig, betyder det ikke, at man ikke er noget værd.	Nysgerrighed At være undersøgende på, hvad eksempelvis det faglige stof kan, og hvordan man kan nå frem til næste skridt i udviklingen af sin forståelse. Man arbejder her med sin evne til at forholde sig åbent til opgaver, spørgsmål og diskussioner.
Ansvar Åndsfrihed kommer også med et ansvar for den enkelte. Man må forholde sig til hvad andre har ret til og gerne vil.	Deltagelse At tage aktivt del i de fællesskaber, man er en del af. Også selvom disse ikke nødvendigvis er ens foretrukne valg.	Kritisk tænkning At forholde sig kritisk og konstruktivt til det, man selv og andre byder ind med. Hvordan rammerne har betydning for den kultur, den enkelte er en del af.	Nysgerrighed Der er her tale om, at være undersøgende på hvad eksempelvis det faglige stof kan, og hvordan man kan nå frem til næste skridt i udviklingen af sin forståelse. Man arbejder her med sin evne til at forholde sig åbent til opgaver, spørgsmål og diskussioner.	Optimisme At gå til tingene med en tro på at man kan lykkes.
Selvbestemmelse Den enkelte har ret til selv at bestemme, hvad man vil være med til, og hvornår man gerne vil sige fra.	Forbrug Bevidsthed, handling og refleksion over de ressourcer, man forbruger, og på hvilken måde man indgår i både fysiske og virtuelle relationer.	Medejerskab At den enkelte tager medejerskab for at deltage og byde ind med sin egen stemme.	Kropsfølelse Bevidsthed om hvordan ens krop spiller ind på muligheden for at kunne gøre det man vil.	Meningsfuldhed At det der arbejdes med giver mening. Der er altså en kobling til både forudgående viden, og at ens viden kan bruges både i og udenfor skolen.
Tankefrihed Retten til at tænke frit og have mulighed for at tænke ting, der ikke nødvendigvis er i overensstemmelse med flertallets holdninger og tanker.	Historisme vs. historicitet Fokus på vekselvirkningen mellem det at være et resultat af historien og kunne påvirke historien.	Mod Modet til at tage aktivt del, og derigennem måske at kunne overvinde sig selv i situationer, der kan være utrygge.	Mod Mod til at afprøve ting og ikke være bange for, at man kan fejle. Samtidig at blive bevidst om at fejl ikke nødvendigvis er dårlige.	Vedholdenhed Evnen til at blive ved med at prøve, selv når det er svært og måske lidt utrygt.
Historisme vs. historicitet Her er der fokus på vekselvirkningen mellem det at være et resultat af historien og kunne påvirke historien.				Mestring At man lykkes med det, man sætter sig for. Evnen til at blive ved, til man har forstået noget fuldt ud.

Åndsfrihed

Bæredygtige demokratiske fællesskaber

Aktiv deltagelse

Tillid til egne muligheder

Lyst til at lære

Relation

Kommunikation
Evnens til og muligheden for at kunne give udtryk for sine tanker og standpunkter til andre i respekt for deres holdninger og handlinger.

Empati
Evnens til at sætte sig ind i andres følelser og give plads til, at de har ret til dem.

Empati
Evnens til at sætte sig ind i andres følelser, og give plads til at de har ret til dem.

Empati
Evnens til at sætte sig ind i andres følelser og give plads til, at de har ret til dem.

Empati
Evnens til at sætte sig ind i andres følelser og give plads til, at de har ret til dem.

Hensyntagen
Evnens til at tage hensyn til andres meninger og tilgange til relationen. Der er tale om en tilgang til relationer præget af fælles forståelse.

Rummelighed
At rumme den anden i relationen, også selv om man ikke nødvendigvis er enig i deres måde at agere på.

Netværk
At være bevidst om hvilke netværk, der spiller ind på ens relation til andre. Det kan være både fysiske relationer, såvel som virtuelle. Der er altså tale om bevidsthed om relationscirkler og disses forhold til hinanden.

Gensidig respekt
At man i relationen udviser respekt for den anden, og at man oplever sig respekteret i relationen.

Anerkendelse
At der mellem mennesker gives plads til andres meninger, følelser og handlinger.

Respekt
At udvise respekt for andres plads i relationen, og at de også respekterer din plads i relationen. Det at opleve at en relation foregår i øjenhøjde.

Lydhørhed
At være åben og lyttende overfor den anden og dennes synspunkter.

Lydhørhed
At være åben og lyttende overfor den anden og dennes synspunkter.

Lydhørhed
At være åben og lyttende overfor den anden og dennes synspunkter.

Engagement
At give udtryk for, at man gerne vil andre, og at de giver udtryk for, at de gerne vil en.

Forskellighed
Relationer medfører ofte forhold til andre, der er forskellige fra en selv. Man skal kunne rumme folks forskellige udtryk.

Ligeværd
At alle i udgangspunktet er lige meget værd. At det er en væsentlig del af et demokratisk fællesskab. Det betyder ikke at alle nødvendigvis er lige gode.

Forskellighed
Evnens til at forholde sig til individernes forskellighed, og på hvilken måde den forskellighed er givende for den fælles relation. Hvordan man hver især bidrager til at den fælles relation bliver givende for deltagelse.

Konstruktiv kritik
At kunne give og modtage konstruktiv kritik. Under dette ligger også ideen om feedback som disciplin.

Hjælpsomhed
Man er interesseret i at hjælpe hinanden med ting, der er svære, og er opmærksom på hvad andre har brug for.

Nærvær
At være til stede i samtaler og samvær med andre mennesker. Der kan evt. være tale om, at man i samværet er bevidst om, hvornår man bruger mobiltelefon osv.

Dialog
At kunne indgå i en ligeværdig samtale. At huske at man må forholde sig åbent og imødekommende, selvom man er uenig med andre.

Nære såvel som flygtige relationer
Opmærksomhed på, hvordan forskellige relationer spiller ind på hinanden, samt hvordan man på forskellige måder indgår i en relation, afhængig af om det er en nær relation eller en forbigående relation. Denne kvalitet peger på både relationer i fysiske, såvel som virtuelle rum.

Medbestemmelse
At relationen er præget af, at begge parter føler og oplever at de er med-definerende i den indgåede relation.

Gode relationer
En fælles forståelse for, at alle skal kunne deltage i relationen, og at man derfor ikke altid kan sige og gøre, hvad man har lyst til.

Tolerance
At man er i stand til at rumme og respektere andres holdninger, meninger og tilgange. Tolerancen peger på at relationen er præget af ligeværd.

Fordomsfrihed
At indgå i relationer på en åben og imødekommende måde, hvor man arbejder med sin forforståelse og forudfattede meninger om andre.

Åndsfrihed

Bæredygtige demokratiske fællesskaber

Aktiv deltagelse

Tillid til egne muligheder

Lyst til at lære

Fællesskab

Rummelighed Fællesskabet udviser her rummelighed for den enkelte, så de føler, at det bliver muligt at tage del i fællesskabet.	Demokratisk deltagelse Bevidstheden om at fællesskabet giver mulighed for, at den enkelte kan deltage på demokratisk vis.	Frihed under ansvar Fællesskabet giver her mulighed for, at den enkelte kan udfolde sig. Det er samtidig fællesskabet, der gør individet opmærksom på, hvilket ansvar man har i et fællesskab.	Lydhørhed Det at fællesskabet understøtter en kultur, hvor alle er åbne og lyttende for andres input og mulighed for at være aktiv.	Trygge rammer Fællesskabet skaber en social kontekst, hvor man tør og har lyst til at deltage, og også tør komme til at sige noget forkert.
Trosfrihed Retten til at tro på den religion man vil, eller for så vidt ikke at tro.	Kompetent kommunikation Fokus på at kommunikation foretages, således at alle er med på, hvad der siges og besluttet. Samtidig et fokus på at kunne udtrykke sig på den rette måde i forhold til fællesskabets kontekst.	Procesforståelse Fællesskabet arbejder med, at den enkelte kan få ro og mulighed for at blive i sin proces, og derved giver rammen for forståelse af processer. En kultur, der er gennemsyret af procesorienteret rammesætning.	Tydelige koder Fællesskabet er tydelig i, hvad forventningen er til den enkelte, og at det er tydeligt, hvad de sociale spilleregler er.	Skabe succesoplevelser Fællesskabet må her arbejde på, at der er gode muligheder for, at den enkelte kan opleve, at det de gør lykkes.
Åbenhed At være åben overfor den enkeltes tanker og ideer. Fællesskabet må her forholde sig inkluderende og åbent.	Mangfoldighed Fællesskabet har fokus på at rumme forskelligartede udtryk og fremgangsmåder. Der er her fokus på at give plads til mange tilgange og favne forskelligheder.	At gøre en forskel for andre Fællesskabet inviterer de enkelte individer til at kunne gøre en forskel for andre. Kulturen er præget af aktiv opmærksomhed på, hvad andre har brug for.	Anerkendelse Fællesskabet arbejder ud fra, at alle har noget at byde ind med, og at den enkelte anerkendes for sin deltagelse.	Passende udfordringer Fællesskabet må sætte niveauet, så den enkelte oplever, at de har mulighed for, at lykkes med det de har kastet sig over.
Konventioner Fællesskabet sætter rammerne, men må forholde sig til de gældende konventioner, og medvirke til at rammer og regler kan rumme alle.	Bæredygtighed Fællesskabet understøtter inklusion af personer, og at der også arbejdes med naturen og kulturens vekselvirkninger.	Deltagelsesmuligheder og begrænsninger Fællesskabet faciliterer opmærksomhed på, hvornår og hvordan den enkeltes muligheder for at deltage aktivt kan understøttes af den kulturelle ånd.	Ligeværd Det sociale fællesskab er præget af, at alle, som udgangspunkt er lige meget værd. Man er ikke mere værd, fordi man er voksen eller fagligt dygtig osv.	Gensidige forpligtigelser Alle i fællesskabet er forpligtet på at skabe en praksis, hvor de fælles aftaler overholdes, og at man har et fælles ansvar for at forhandle rammen for fællesskabet.
Kultur Fællesskabet må understøtte en kultur, hvor der er plads til individet og samtidig er mulighed for udfoldelse. At skabe rum til, at den enkelte kan være en del af fællesskabet og samtidig respektere andres mulighed for at være en del af samme fællesskab.	Blik for ressourcer Fællesskabet arbejder med at have blik for både menneskets og naturens ressourcer, der muliggør demokratisk deltagelse og et fællesskab, der indtænker alle.	Handlerum Fællesskabet er præget af en kultur, hvor den enkelte reelt har rum til at handle, og derved åbner for en kultur, der opfordrer til aktivt at gøre og handle. Det skal medvirke til at skabe begribelighed for, hvordan man på forskellige måder kan deltage aktivt.	Succesoplevelser Fællesskabet må her arbejde på, at den enkelte kan opleve, at det de gør lykkes.	Legende attitude Fællesskabet medvirker til, at det godt må være sjovt, og at alt ikke behøver at være planlagt ned i hver en detalje.
Ytringsfrihed Fællesskabet må være præget af muligheden for at sige sin mening. Samtidig må fællesskabet skabe rammen for, at uenigheder og ytringer foretages i respekt for det fællesskab, man er en del af.	Tillid Fællesskabet har opmærksomhed på tillid til, at den enkelte er kompetent til at deltage. Samtidig understøtter fællesskabet den enkeltes mulighed for at opøve evnen til at kunne deltage.	Forhandling Den fælles bevidsthed om, at alle fællesskaber og deltagelse i disse er en forhandling. Den enkelte kan ikke altid få det, som de vil have det, og omvendt skal fællesskabet kunne rumme individet.	Sammenhængskraft Fællesskabet sørger for, at der er en kultur, hvor forskellighed anses som en styrke, og det bliver italesat at sammenhængen mellem individerne, og deres relationer er medskabere af en sund kultur.	Roller At alle i fællesskabet er bevidste om, hvornår og hvordan de har og får tildelt bestemte roller. Det kunne være, hvem der bestemmer, hvem der inspirerer, hvem der kritiserer osv.
Tolerance Som ved ytringsfrihed, må fællesskabet være præget af evnen til at tolerere de enkeltes udtryk.	Roller Opmærksomhed på de roller, der er på spil i et bæredygtigt demokratisk fællesskab. Leder, medhjælper, medløber, sofavælger osv.	Roller At alle i fællesskabet er bevidste om, hvornår og hvordan de har og får tildelt bestemte roller. Det kunne være, hvem der bestemmer, hvem der inspirerer, hvem der kritiserer osv.	Roller At alle i fællesskabet er bevidste om, hvornår og hvordan de har og får tildelt bestemte roller. Det kunne være, hvem der bestemmer, hvem der inspirerer, hvem der kritiserer osv.	
Neutralitet Fællesskabet må forholde sig så vidt muligt uden fordomme og forbehold overfor den enkeltes tilgang til fællesskabet.	Mulighed for en stemme At fællesskabet giver mulighed for, at den enkelte kan ytre sin mening og viden. Det betyder at fællesskabet sikrer rum til den enkelte. Dette betyder ikke, at man kan gøre hvad man vil som individ, men at man har blik for fællesskabet.			
	Konsensus Det at tilstræbe at flest mulige er medskabende af beslutninger, og at man er bevidst om mindretallets position i forhold til flertallets beslutning.			